ומפני ביטול עניים שלא יהו עניים יושבין

ומשמרין עכשיו מניח בעה"ב פאה ומפני

חשד שלא יהיו עוברין ושבין אומרים תבא

מארה לאדם שלא הניח פאה בשדהו ומשום

יבל תכלה אמו כולהו לאו משום בל תכלה

נינהו אמר רבא מפני הרמאין: אמר רב יצחק

בר רדיפה א"ר הונא ינר שיש לה שני פיות

עולה לב' בני אדם אמר רבא ימילא קערה

שמן והקיפה פתילות כפה עליה כלי עולה

לכמה בני אדם לא כפה עליה כלי עשאה

כמין מדורה ואפילו לאחד נמי אינה עולה:

אמר רבא פשיטא לי ינר ביתו ונר חנוכה נר

ביתו עדיף משום שלום ביתו נר ביתו וקידוש

היום גר ביתו עדיף משום שלום ביתו בעי

רבא נר חנוכה וקידוש היום מהו קידוש היום

עדיף דתדיר או דילמא נר חנוכה עדיף משום

מפרסומי ניסא בתר דאבעיא הדר פשמה

ינר חנוכה עדיף משום פרסומי ניסא: אמר

רב הונא ההרגיל בנר הויין ליה בנים תלמידי

חכמים הזהיר במזוזה זוכה לדירה נאה הזהיר

בציצית זוכה לטלית נאה הזהיר בקירוש

היום זוכה וממלא גרבי יין רב הונא הוה

רגיל דהוה חליף ותני אפתחא דרבי אבין

. נגרא חזא דהוה רגיל בשרגי מובא אמר

תרי גברי רברבי נפקי מהכא נפקי מינייהו

רב אידי בר אבין ורב חייא בר אבין רב חסדא הוה רגיל דהוה חליף ותני אפיתחא

דבי נשא דרב שיזבי חזא דהוה רגיל בשרגי

מובא אמר גברא רבא נפק מהכא נפק

מינייהו רב שיזבי דביתהו דרב יוסף הות

מאחרה ומדלקת לה אמר לה רב יוםף תניא

ימיש עמוד הענן יומם ועמוד האש ימיש ימיש ימיש

לילה מלמד שעמוד ענן משלים לעמוד

האש ועמוד האש משלים לעמוד הענן

סברה לאקדומה אמר לה ההוא סבא תנינא

יובלבד שלא יקדים ושלא יאחר: •אמר

רבא דרחים רבנן הוו ליה בנין רבנן [א] דמוקיר

רבנן הוו ליה חתנוותא רבנן (בן דרחיל מרבנן

הוא גופיה הוי צורבא מרבנן ואי לאו בר הכי

הוא משתמען מיליה כצורבא מרבגן: ולא

ל) וברכות יד.ז. ב) ותוספת׳ ו) נשמות יגן, ה) נועי תוס׳ ב"ב יב: ד"ה אמלראן,

תורה אור השלם

ובקצרכם את קציר רצכם לא תכלה פאת אָרְצְּכֶּם לֹא וְעָבֶּיֶה פְּאַת שְׁדְּךְּ לְקָצֵר וְלֶקֶט קְצִּירְךְּ לֹא וְלָלְפָט: ווּקרא יט ט ב לֹא יָמִישׁ עַמוּד הָעָּנְן ב לֹא יָמִישׁ עַמוּד הָאָשׁ לְיְלָה יִוֹמָם וְעַמוּד הָאַשׁ לְיְלָה לפני העם:

הגהות הב"ח

(ל) רש"י ד"ה דבי נשל. נ"ב ע"ל בדף קטו ע"ב מבואר דבי נשא פי אביו: (3) ד"ה הוו ליה בנין רבנן הואיל ואהבתו: (ג) ד"ה ואי לאו כר הכי הוא שאינו:

גליון הש"ם עי' מכות יו"ד ע"ח:

הגהות הגר"א [א] גם' דמוקיר רכנן. ל"ל דדחיל מרבנו: יזורי נונפק. [ב] שם דדחיל מרבען. ל"ל דמוקיר רבען:

מוסף רש"י

לא ימיש. הקב"ה את עמוד העגן כו', משלים לעמוד העגן. שעד שלא ישקע זה עולה זה (שמות יג כב).

רבינו חננאל

אמר רב הונא [נר] שיש לו ב' פיות עולה לב' בני אדם. אמר רב מילא קערה שמן והקיפה פתילות עולה מניין פתילות לבני אדם, אילו הן מן המהדרין שצריכין לנר לכל אחד ואחד. ואם לא כפה עליה ואחוד, ואם לא כפוד עליוד כלי נעשית כמדורה ואפילו לאחד אינה עולה. **אמר רבה** נר ביתו עדיף מנר חנוכה ומקידוש היום, משום שלום ביתו שנאמר ואיוב הן . וידעת כי שלום אהלד. ונו חנוכה עוקי מקירוש היום כדי לפרסומי ניסא. אמ**ר רב הונא** הרגיל בנר חנוכה הויין לו בנים ת"ח, . הזהיר במזוזה כו'. **דביתהו** דרב יוסף הוות מאחרה ומדלקה, סמוך לחשיכה בע״ש. אמר [לה] רב יוסף תנינא לא ימיש עמוד הענן יומם וגו', מלמד שעמוד העוז משלים לעמוד האש. הענן משלים לעמוז האש, כלומר בא עמוד האש ועדיין עמוד הענן קיים. סברה לאקדומי טובא, תנא ליה ההוא סבא ובלבד ליה ההוא טבא ב... שלא יקדים ובלבד [שלא] יאחר, אלא בעת שקיעת ידר רמטיו תהיה אוקמה רב חסדא ביו"ט שחל להיות ע"ש עסקינן . רבעי אדלוקי נר של שבת מבעוד יום ונמצא מדליקו מבעוו יום הבנו. ... ביו״ט, ואין מדליקין שמן שרפה ביו״ט דקיי״ל שאין

. שורפין קדשים ביו״ט.

הדר פשמה גר הגובה עדיף משום פרסומי ניסא. ונראה מפני בטול עניים. שלא היו יודעים מתי יקצורף אותם: מפני החשד. שהעוברין רואין בגמר קלירו שהוא מכלה את הכל לא ידעו שנתנה כבר: ומשום לא תכלה. דמשמע שעת כילוי: אטו כולהו. הני דאמרן לא טעמא דלא תכלה קא מפרשי מאי שנא שעת כילוי: אמר

רבח מפני הרמחין. העוברין על לח מכלה ואומרים כבר הנחנוה: שתי פיות. שהנרות שלהם של חרם הן ומכוסין ועושים לו נקב בלדי כסויו להכנים לו הפתילה והוא הפה ולמעלה בכיסויו יש נקב קטן וגם חלל יש למעלה מן הכסוי וממלאו שמן והוא נכנס דרך הנקב מעט מעט אם יש בו שני נקבים משני לדדין עולה לשני בני אדם למהדרין העושין נר לכל אחד ואחד: עשאה כמדורה. שהאש מתחברת לאמלעיתה ואינו דומה לנר: נר ביתו ונר תנוכה. נר ביתו בשבת והוא עני ואין לו כדי לקנות שמן לשתי נרות: שלום ביתו. והכי אמרינן לקמן (דף כה:) ותזנח משלום נפשיי זו הדלקת נר בשבת שבני ביתו מלטערין לישב בחשך: בנים תלמידי הכמים. דכתיב (משלי ו) כי נר מצוה ותורה אור על ידי נר מצוה דשבת וחנוכה בא אור דתורה: דרבי אבין נגרא. חרש עלים: בשרגא. דשבת: חליף וחני. עובר ושונה כלומר עובר תמיד: דבי נשא (6). אביו ואיכא דאמרי חמיו: נפק מינייהו. דחתנו כבנו: מחחרה ומדלקת. נר של שבת סמוך לחשכה: לא ימיש. הרא יתירא הוא להך דרשה דהא כתיב וה׳ הולך לפניהם יומם»: עמוד הענן. של יום משלים אורו לעמוד האש שהיה עמוד האש בא קודם שישקע עמוד הענו. אלמא אורח ארעא בהכי: לחקדומי. בעוד היום גדול: מנינח. שונה אני: שלא יקדים. דלא מינכרא שהיא של שבת: דרחים. אוהב: הוו ליה בנין רבנן. (כ) ואהבתו עליהם כאב על בן: ואי לאו בר הכי (ג). שאינו רגיל לעסוק בתורה: ולשריפה עומד. שאסור באכילה: שמצוה עליו לבערו. דילמא אתי ביה לידי תקלה דאכילה: שמא יטה. כדי שיתבער מהר: ביום טוב. דליכא למיחש להטייה לישתרי: בערב שבת. והוא לריך להדליקה מבעוד יום נמלא שורף קדשים ביו"ט ולקמן בפרקין (דף כד:) ילפינן מקראי דאין שורפין:

בשמן שריפה וכו': מאי שמן שריפה אמר רבה ישמן של תרומה שנממאה ואמאי קרו לה שמן שריפה הואיל ולשריפה עומר ובשבת מ"ם לא מתוך שמצוה עליו לבערו גזרה שמא ימה א"ל אביי אלא מעתה ביו"ם לישתרי אלמה תנן יאין מדליקין בשמן שריפה ביו"ם גזרה י"ם אטו שבת רב חסרא אמר לשמא יטה לא חיישינן אלא הכא ביו"ט שחל להיות ע"ש עסקינן לפי משאין שורפין קדשים ביו"ט והא מדקתני סיפא אין מדליקין בשמן שריפה ביו"ם מכלל דרישא לאו ביו"ם עסקי' א"ר חנינא מסורא מה פעם קאמר מה מעם אין מדליקין בשמן שריפה ביו"מ לפי שאין שורפין קדשים ביו"מ

תניא לפי שאין שורפין קדשים ביו"ט ולית להו האי גזרה [תרומה אטו קדשים] אלא קיימי לפרושי מנ"ל שאין שורפין קדשים ביום טוב ורשב"א מפרש הכי אלא מעתה ביום טוב לישתרי אי אמרת בשלמא דמיירי ביום טוב שחל בערב שבת וטעמא לפי שאין שורפין קדשים ביום טוב כדמוקי לה רב חסדא שפיר אלא כיון שאמרת טעמא דאין מדליקין בשבת גזירה שמא יטה השחא לא מצי לפרושי דביום טוב אין מדליקין לפי שאין שורפין קדשים ביו"ט דהא מה שייך יו"ט למיחני הכא ֹא כיון דביו"ט טעמא אחרינא הוא אלא זריך לפרש דביו"ט נמי שמא יטה ומאי יטה שייך ביו"ט ולפ"ז מתיישב לישנא אלא מעתה דמשמע שיש לפרש בענין אחר שלא יקשה ביו"ע לישתרי ולא קשה דאביי אדאביי ואם תאמר דהכא גזר רבה יו"ט אטו שבת ושבת גופיה שמא יטה א"כ סבר דגזרינן גזרה לגזרה ובריש פירקין קאמר"ב היא גופה גזרה ואנן ניקום ונגזור גזרה לגזרה

לרשב"ה כשחל ר"ח טבת להיות בשבת שיש להפטיר בנרות דזכריה משום פרסומי ניסא ולא בהשמים כסאי שהיא הפטרת ר"ח ועוד כיון שהמפטיר קורא בשל חנוכה יש לו להפטיר מענין שקרא

ומה שמקדימים לקרות בשל ר"ח הבעל והאשה לכך אמר תרי

גברי רברבי נפקי מהכא ולקמן אמר חוא דהוה רגילה האשה לבדה לכך קאמר דנפיק חד גברא רבא בזכותה: דבי נשא דרב שיזבי. אומר ר״ת דכבר נפטר אביו לכך קאמר בהאי לישנא דאי מחיים הוה ליה

למימר דבי אבוה ואומר ר"ת בשם רבינו שמוחל שכשכותבין כתובה חם אבי הכלה מחיים כותבין דהנעלת ליה מבי אבוה ואם כבר מת כותבין . דהנעלת ליה מבי נשא ולרשב״א נרא׳ דאפי׳ מחיים אשכחן דקאמר בי נשא בפרק מי שהחשיך (לקמן דף קנו.) לוי בריה דרב הוגא בר חייא אשכחיה לגבלא דבי נשא דקגביל וספי לתוריה בטש ביה אתא אבוה אשכחיה כו' ויכול לכתוב בכתובה כאשר ירצהים: נזרה יו"ם אמו שבת. וא״ת ככל שמנים שאין מדליקין בהן

בשבת נגזור יו"ט אטו שבת ובמתני תנן אין מדליקין בשמן שריפה ביו"ט משמע דבשאר שמנים דמליקין וי"ל דבשאר שמנים דכיון דאין נמשכין אחר הפתילה כי שרי ביו"ט לא אתי למישרי בשבת דפשיטה הוה דהיכה למיגזר בהן שמא יטהה אבל שמן שריפה אי שרי ביו"ט איכא למטעי ואתי למשרי בשבת כיון דנמשך אחר הפתילה לפי שאינו פשוט לעולם דטעמא דמתוך שמלוה עליו לשורפו גורה שמא יטהי הקשה ה״ר אליעורי דהכא מפרש רבה דטעמאח גזרה יו״ט אטו שבת ולקמן (דף כד:) מפיק מקרא דהוא לבדו והשיב לו רבינו שמואל דע"כ לקמן הוי רבא שהוא אחר אביי והכא רבה שהרי משיב לו אביי תלמידו וגם פליג עליה רב חסדא חבירו אך קשה" מאי פריך הכא אביי אלא מעתה ביו"ט לישתרי והוא גופיה מפיק לקמן דאין מדליקין בשמן שריפה מעולת שבת בשבתו ונראה לפרש דאביי ורבא לקמן לא קיימי אמאי דקאמר מ"ט אין מדליקין

משום דבקריאת התורה כיון דמלי למיעבד תרוייהו חדיר ופרסומי ניסא עבדינן תרוייהו ותדיר קודסא אבל היכא דלא אפשר למעבד תרוייהוב פרסומי ניסא עדיף ועוד דבקריאת התורה אין כל כך פרסומי ניסא שאינו מזכיר בה נרות כמו בהפטרהג ועוד נראה לרשב"א דעל כן הקדימו של ר״ח כדי שהמפטיר יקרא בשל חנוכה ויפטיר בנרות דוכריה: ה"ג חוא רחוו רגילי בשרגא. פי׳

בג א מיי׳ פ״ד מהל׳ חנוכה

מד ב מיי׳ שם טוש״ע שם :סעיף ד סעיף ד: מה ג ד מיי פ״ד מהלי מנוכה הלי יג יד טוש״ע א״ח סי רסג סעי ג וסי רלו סעיף ה וסי ג וסי רלו סעיף ה וסי

מרעה: מו ה מיי פ״ה מהלי שבת הלי א' סמג לאוין סה של ה (מיי' פ"ד מהל' חנוכה בוד ה (מיי' פ"ד מהל' חנוכה

הל' הן טוש"ע א"ח שם סעיף ד: מח ז מיי פייא מהלי מרומות הלכה א:

מוסף תוספות

י א. דאיכא פרסומי ניסא באחרונה כמו בראשונה. תוק' הרא"ש. ב. בהפטרה, שאין מפטירין אלא אחד. שאין מפטירין אלא אחד. מוס' הלח"ש. ג. [ד]איכא פרטום, הילכך יש להפטיר בנרות דוכריה. מוס' הלח"ש. ד. אסורים. מוס' הלח"ש. ה. וביו"ט ליכא למיגזר. מוס' הלח"ש. 1. דלא בקיאי אנשי בהאי טעמא וכר' לא ידעי אנשי טעם האיסור. מוס' הלח"ש. אלא יסברו מפני שהוא יום קדוש אסור לשרוף בו יום קדוש אסור לשרוף בו שמן תרומה שהוא קודש מפני שאין שורפין קדשים בשבת, והלכך אם תתיר להם יו"ט יבאו להתיר גם בשבת והם לא ידעו טעם שלא אסרוהו הדבר שלא אסרוהו חכמים משום שריפת קדשים וכו' ולא נאסרה אלא מפני שמצוה עליו לבערו גזירה שמא יטה. מוס' רי"ד. ד. בר נתז. מוס' תופ' ל"ד. ו. בר נתן. תופ' הלפ"ץ. ח. דאין מדליקין בשמן שריפה ביו"ט. תופ' הלפ"ש. ט. דאביי אדאביי. תופ' הלפ"ש. י. ומנא לי' לאביי דרבה לית לי' האי מוס' הרא"ש. יא. כיון דלא שייכא להך מתני׳ כלל. מוס׳ הרח״ש. יב. רבה גופי׳ אהא דפריך לי׳ אביי מחלב מהותך . וקרבי דגים שנימוחו. מוס'